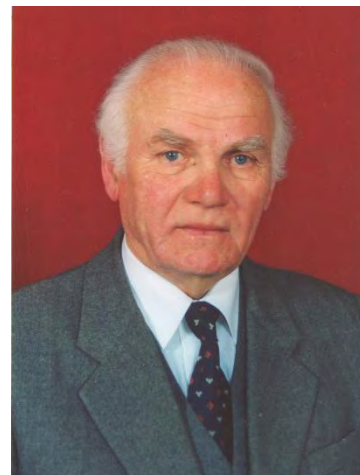

**ДО 85-РІЧЧЯ
З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ПОЧЕСНОГО ПРОФЕСОРА
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”,
ДОКТОРА ТЕХНІЧНИХ НАУК
БОГДАНА ГРИГОРОВИЧА ГНІДЦЯ**

Б. Г. Гнідець – дійсний член Української академії архітектури та Академії будівництва України, доктор технічних наук, професор кафедри мостів та будівельної механіки Національного університету “Львівська політехніка”, член Міжнародної асоціації по мостах та інженерних спорудах (IABSE). Автор нового наукового напрямку розвитку і вдосконалення залізобетону – збірно-монолітних статично-невизначених залізобетонних конструкцій з попередньо-напружуваними стиками і регулюванням зусиль.

Народився 8 травня 1930 р. в с. Забір’ї на Жовківщині. У 1948 р. вступив на інженерно-будівельний факультет Національного університету “Львівська політехніка”. Після закінчення в 1953 р. і одержання диплому з відзнакою працював чотири роки на будівництві різних об’єктів у Львівській області (1953–1957 рр.).

У 1958 р. вступив до аспірантури при кафедрі будівельних конструкцій та мостів, а з 1960 р. – асистент цієї кафедри. У 1963 р. захистив кандидатську дисертацію в Одеському інженерно-будівельному інституті. У 1964 р. обраний за конкурсом доцентом кафедри, де займався і педагогічною, і науково-дослідною роботою.

Основний науковий напрям досліджень:

- “Дослідження збірно-монолітних статично-невизначених залізобетонних конструкцій з попередньо-напруженими стиками і регулювання зусиль”. Починаючи з 1963р., за цим науковим напрямом проводив дослідження і розробив та впровадив у виробництво нові конструкції, такі як:
  - багатопрогонові нерозрізні конструкції покрить одноповерхових будинків;
  - каркаси та перекриття багатопверхових поверхових промислових та громадських будинків із збільшеною сіткою колон;
  - каркаси для малоповерхового індивідуального житлового та іншого будівництва;
  - великорозмірні збірно-монолітні кесонні перекриття зальних приміщень громадських будинків;
  - збірно-монолітні куполи для сакрального будівництва;
  - багатопрогонові збірно-монолітні нерозрізні залізобетонні конструкції мостів, зокрема для складних умов будівництва;
  - перекриття інженерних споруд.

У 1989 р. за темою створеного наукового напрямку Б. Г. Гнідець у Московському інженерно-будівельному інституті успішно захистив докторську дисертацію. У 1990 р. став професором кафедри будівельних конструкцій та мостів, а в 1991–1996 рр. очолював цю кафедру.

З 1994 р. керує Львівським територіальним відділенням Академії будівництва України. За результатами досліджень опубліковано три монографії, навчальний посібник з проектування збірно-монолітних залізобетонних конструкцій, понад 300 наукових статей та доповідей на конференціях, одержано чотири авторські свідоцтва на винаходи і один патент України. З цього наукового напрямку підготовлено 7 і захищено 6 кандидатських та одна докторська дисертація. Наукові праці, видані та перекладені за кордоном:

- у 1982 р. наукова стаття в матеріалах міжнародного конгресу FIP (Міжнародна конференція з попередньо-напруженого залізобетону) у м. Стокгольмі (Швеція);
- у 1984 р. в журналі м. Кошице-Брно в Чехословаччині (переклад);
- у 1990–2014 рр. статті та доповіді у виданнях міст Варшави, Кракова, Вроцлава, Любліна, Познані, Лодзі, Гданська, Білостока (РП). Наукові дослідження продовжуються в напрямку розроблення нових конструктивно-технологічних систем для будівель майбутнього.

Б. Г. Гнідець нагороджений двома Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України (1991 р., 2005 р.), медаллю “Відмінник освіти” (1994 р.), орденом “Петро Могила” (2009 р.), двома Почесними грамотами Академії будівництва України (2003 р., 2007 р.).

Почесний професор Національного університету “Львівська політехніка” (2005 р.), лауреат премії Академії будівництва України ім. академіка М.С. Буднікова (2004 р.).

З початку 60-х років ХХ ст. й упродовж наступних десятиліть була налагоджена творча співпраця професора Б. Г. Гнідця з будівельними організаціями, підприємствами будівельної індустрії, такими як Львівський будівельний трест № 98 і його комбінат виробничих підприємств, на основі якого пізніше був створений завод залізобетонних виробів № 1. Згодом після появи у західному регіоні нових заводів і у Львові заводу № 2, що увійшли до складу об’єднання “Львівзалізобетон”, ця співпраця ще більше розширилася. Так, у співпраці з цими заводами, будівельними організаціями і проектними інститутами минули десятки років творчих пошуків, виконання випробувань і впровадження нових оригінальних залізобетонних конструкцій на багатьох будівельних об’єктах Львова, Львівської області і поза її межами.

На початку 70-х років ХХ ст. дослідник і науковець в галузі залізобетонних конструкцій Б. Г. Гнідець звертає увагу на проблеми, які виникли в будівництві громадських будинків. Особливо це стосується уникнення одноманітності забудови під час спорудження таких об’єктів, переходу від прямокутної форми будинків до інших нетрадиційних форм, використання різних конструкцій перекриття над зальними приміщеннями і можливості їх проектування багатоповерховими. Результатом творчого пошуку Б. Г. Гнідця стає ідея застосування для перекриття зальних приміщень громадських будинків відомих залізобетонних кесонних перекриттів, але вже в новому вирішенні: із застосуванням великорозмірних попередньо-напружених збірних балкових елементів і ребристих плит різної форми в збірно-монолітному оригінальному вирішенні, на яке через деякий час було одержане авторське свідоцтво (1976 р.). Особливістю цих збірно-монолітних кесонних перекриттів (ЗМКП) є те, що їх можна застосовувати в різних умовах для широкого діапазону навантажень, різних прогонів, різних статичних схем, різних форм будинків і зальних приміщень у плані, а також для неплоских перекриттів.

Ці конструкції перекриття зальних приміщень громадських будинків на цей час були настільки необхідними, що їх відразу почали застосовувати в проектах і реалізовувати на багатьох об’єктах будівництва. Починаючи з 1972 р., у проектах багатьох проектних інститутів Львова (Містопроект, Південкомунбудпроект, Промбудпроект) ЗМКП системи Б. Г. Гнідця були застосовані, а трести і будівельні управління Головлvivбуду і Закарпатбуду побудували десять будинків різної форми, а саме у Львові: торговий зал “Дунай” (1972 р.), автобусна станція № 2 (1979 р.), реконструкція будинку культури ім. Г. Хоткевича (1980 р.), будинок інституту Містопроект (1982 р.), завод електродвигунів (м. Ужгород, 1983 р.), санаторій “Кришталевий палац” (м. Трускавець, 1984 р.), готель “Бескид” (м. Трускавець, 1985 р.), адміністративний будинок (м. Львів, 1986 р.), церква Св. Володимира й Ольги (м. Львів, 1993 р.), житловий будинок (м. Львів, 1996 р.). Наступною проблемою, яка виникла під час масового застосування збірного залізобетону в будівництві в 1970-х роках і зацікавила вже досвідченого дослідника й експериментатора Б. Г. Гнідця, був пошук нових систем каркасів і перекриття багатоповерхових будинків зі збільшеною сіткою колон для звичайних і великих навантажень. Проаналізувавши відомі і типові конструктивні вирішення та виконані теоретичні дослідження систем багатоповерхових, промислових і громадських будинків, дійшов висновку, що вирішувати цю проблеми необхідно по-іншому, а саме, що і в нових системах необхідно застосовувати великорозмірні збірні елементи, попередньо напружені стики і замо-

нолічування для їх з'єднання в збірно-монолітних конструкціях для спільної роботи. Б. Г. Гнідець запропонував нові конструкції систем каркасів багатоповерхових будинків і застосування в них подвійних, великорозмірних збірних елементів ригелів і колон, які з'єднуються між собою і з плитами перекриття новими стиками. Водночас досягається підвищена надійність і довговічність багатоповерхових будинків та їхня універсальність за призначенням. Щоб підтвердити ці показники, під керівництвом Б. Г. Гнідця в 1985–1988 рр. був розроблений проект і реалізоване будівництво багатоповерхового будинку заводу “Мікроприлад” у м. Львові. Натурні випробування цих конструкцій каркасів і перекриття і понад двадцятирічний термін їх експлуатації підтвердив ці показники і перспективність ширшого їх застосування не тільки в промисловому, а також у житловому, зокрема у малоповерховому, індивідуальному будівництві.

Ще одна галузь будівництва, яку охоплює багато досліджень професора Б. Г. Гнідця – це будівництво інженерних споруд та мостів. Так, наприклад, під час завершення будівництва одного з кварталів Сихівського житлового масиву в м. Львові необхідно було прискорити будівництво і введення в експлуатацію однієї з інженерних споруд — підземної насосної станції для стічної води. Для цього за проектом Б. Г. Гнідця монолітну конструкцію перекриття цієї підземної споруди діаметром 22 м, спорудження якої вимагало багато часу, було замінено збірно-монолітною нерозрізною з попередньо напруженими стиками. Будівництво цієї інженерної споруди було завершено зі значною економією часу та коштів.

Багатопрогонові нерозрізні мости – це саме ті конструкції, в яких Б. Г. Гнідець вперше дослідив збірно-монолітні конструкції з попередньо напруженими стиками. Результати цих досліджень використані у будівництві двох мостів: мости через р. Уж в Житомирській області і шляхопроводу в м. Ужгороді. Аналогічно до цих мостів була застосована збірно-монолітна конструкція перекриття гаражу на вул. Вітовського в м. Львові у проекті львівського “Міськпроекту” та перекриття підземних стоянок адміністративного будинку на вул. Стрийській у м. Львові.

Найновіші збірно-монолітні конструкції прогонових будов мостів, запропоновані й опрацьовані під керівництвом проф. Б. Г. Гнідця, — це конструкції, які споруджують за методом повздовжнього насування і коробчасті конструкції прогонових будов для складних умов будівництва.

Наукові теоретичні й експериментальні дослідження, які виконав професор Б. Г. Гнідець, а також під його керівництвом за період від вступу до аспірантури в 1958 р., започаткували на кафедрі будівельних конструкцій та мостів Львівської політехніки новий науковий напрям, доробком якого є:

- підготовка і захист семи кандидатських та однієї докторської дисертацій;
- впровадження нових конструкцій на об'єктах будівництва;
- одержано чотири авторські свідоцтва на винаходи і одного патенту України.

Професор Б. Г. Гнідець за час роботи у Національному університеті “Львівська політехніка” опублікував понад 300 наукових праць, зокрема три монографії і декілька методичних розробок. Під його керівництвом виконано понад 40 госпдоговірних науково-дослідних робіт.

Упродовж усього часу виконання науково-дослідних робіт за основним науковим напрямом професор Б. Г. Гнідець, ще з років навчання в аспірантурі, постійно співпрацював з заводами залізобетонних конструкцій, будівельними трестами й управліннями, проектними і науково-дослідними інститутами, будівельними відомствами і міністерствами за тематикою, пов'язаною з впровадженням у виробництво нових прогресивних і типових конструкцій і технологій. Він брав участь у випробуваннях і впровадженні у виробництво у Львові перших попередньо напружених залізобетонних конструкцій, таких як:

- складаних балок перекриття для будівництва Львівського заводу залізобетонних виробів, прогоном 15 і 18 м;
- підкранових балок прогоном 6 і 12 м;
- аркових і сегментних попередньо напружених ферм для будівництва Львівського інструментального заводу і заводу “Львівсільмаш”;

- сегментних ферм з лінійних елементів;
- кроквяних ферм з паралельними поясами прогоном 18 і 24 м для розбудови Львівського автобусного заводу;
- підкроквяних ферм прогоном 12 м для сегментних ферм і ферм з паралельними поясами;
- безрозкісних ферм прогоном 18 і 24 м для будівництва Львівського конвеєрного заводу і домобудівного комбінату Ц 2 (ДБК-2) тощо;
- плит покриття на прогін розмірами 3x18 м для будівництва Львівського домобудівного комбінату Ц 2 та багатьох інших об'єктів.

Науково-дослідну роботу професор Б. Г. Гнідець завжди виконував і виконує в поєднанні з викладацькою і педагогічною діяльністю. Майстерність лектора поєднується з керівництвом курсовим і дипломним проектуванням спеціалістів та магістрів, а останнє здебільшого пов'язане з реальним проектуванням. До речі, у проектах, які розроблені для впровадження нових конструкцій у виробництво під керівництвом Б. Г. Гнідця, завжди брали участь студенти-дипломники.

Численні публікації результатів науково-дослідних робіт, постійна участь в науково-технічних конференціях, симпозіумах, семінарах, наукових нарадах в Україні і за кордоном (Польща, Португалія, Англія, Росія, Грузія тощо), налагодження контактів з вченими в галузі залізобетону та науково-дослідних інститутів і фірм сприяють підвищенню авторитету вже відомого вченого професора Б. Г. Гнідця.

У 1993 р. Б. Г. Гнідець був обраний членом Міжнародної асоціації спеціалістів по мостах і конструкціях (IABSI), а в 1991 р. – дійсним членом двох академій: Академії будівництва України і Української академії архітектури. Від 1994 р. він став керівником Львівського територіального відділення Академії будівництва України. З 1993 р. голова, а пізніше член Вченої ради із захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю “Будівельні конструкції, будівлі та споруди”, діяльність якої була відновлена за його ініціативою після десятирічної перерви.

У 1997 р. професор Б. Г. Гнідець брав безпосередню участь у розробленні Комплексної програми збереження історичної забудови м. Львова і відтоді, як керівник Львівського територіального відділення Академії будівництва України, бере участь в її реалізації.

Нагороджений почесними грамотами Міністерства освіти і науки України в 1990 р і 2007 р.

У 2005 р. Вчена рада університету присвоїла Б. Г. Гнідцю звання почесного професора Національного університету “Львівська політехніка”.

У 2008 р. професору Б. Г. Гнідцю за багаторічну сумлінну працю і високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у підготовку кадрів будівельної галузі України виголошено подяку від Кабінету Міністрів України. У 2009 р. Міністерство освіти і науки України нагородило його орденом “Петро Могила”.